

Tlačová konferencia Národnej banky Slovenska

dňa 12. júna 2012

Petra Pauerová, hovorkyňa Národnej banky Slovenska

Dobrý deň, vážené dámy, vážení páni, vítam vás na dnešnej tlačovej konferencii k Strednodobej predikcii P2Q-2012. Túto prezentáciu a predikciu vám uvedie v úvodnom slove pán guvernér Jozef Makúch a následne bude mať prezentáciu k strednodobej predikcii generálna riaditeľka Odboru menovej politiky, Renáta Konečná. Poprosím teraz pána guvernéra o slovo.

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Ďakujem pekne. Pokiaľ ide o samotnú aktuálnu strednodobú predikciu, bola vypracovaná v čase stabilizácie očakávaní v eurozóne. Predpokladá, že prepad ekonomickej aktivity za eurozónu dosiahol dno na prelome rokov 2011 a 12 a následne by sa mala ekonomická aktivita zvyšovať. Tento predpoklad je založený, rovnako ako predchádzajúca prognóza, na tom, že finančná kríza sa nebude ďalej zintenzívňovať, a na oživení rastu svetového obchodu a zahraničného dopytu, ako aj na postupnom posilnení domáceho dopytu v horizonte prognózy. Najnovší výhľad makroekonomického vývoja ďalej vychádza z technických predpokladov eurosystému, zo zverejneného rýchleho odhadu o raste ekonomiky a zamestnanosti v Slovenskej republike za prvý štvrťrok tohto roku a najnovších mesačných údajov a krátkodobých predstihových indikátorov. Priaznivejší vývoj ekonomiky Slovenskej republiky a zamestnanosti v prvom štvrťroku 2012 viedol k prehodnoteniu týchto ukazovateľov na rok 2012 smerom k mierne vyššej úrovni. V súvislosti s aktuálnym rýchlejšim cenovým vývojom došlo aj k zvýšeniu prognózy inflácie v tomto roku. Vzhľadom na minimálne zmeny v technických predpokladoch nebolo potrebné výraznejšie zrevidovať vývoj základných ukazovateľov makroekonomického vývoja v dlhšom horizonte prognózy, ktoré tak v rokoch 2013, ako aj v roku 2014, zostávajú na podobných hodnotách ako v predchádzajúcej predikcii. Očakáva sa postupné zrýchľovanie ekonomického rastu, podporeného tak zahraničným, ako aj domácim dopytom. Oživovanie ekonomiky by sa malo odohrávať v priestore, kde očakávame mzdový rast a tvorbu pracovných miest. V prípade spotrebiteľských cien by malo dochádzať k spomaľovaniu. V aktuálnej krátkodobej prognóze prevládajú riziká v reálnej ekonomike smerom nadol, takisto v strednodobej. Neistota ohľadne vývoja v niektorých krajinách eurozóny a očakávaná pokračujúca fiškálna konsolidácia v zahraničí by mohli viesť k zníženiu dopytu po slovenských výrobkoch a službách, s následným negatívnym vplyvom na výkonnosť slovenskej ekonomiky. Do najnovšej júnovej predikcie neboli zapracované žiadne nové opatrenia v oblasti fiškálnej konsolidácie na Slovensku, keďže v čase jej vypracovania neboli schválené a kvantifikované. Toto však predstavuje riziko smerom k nižšiemu rastu. Z predbežných informácií je však možné odhadnúť, že opatrenia budú prijaté skôr na príjmovej strane a takého charakteru, že by v krátkodobom horizonte nemali mať výrazný negatívny vplyv na hrubý domáci produkt. Otáznym však môže byť dopad na udržateľnosť

verejných financií a ekonomického rastu v dlhodobjšom horizonte. V zahraničnom obchode Slovenskej republiky existuje však možné pozitívne riziko, ak by pozitívny vývoj v automobilovom priemysle a nízka dovozná náročnosť pokračovali aj naďalej. V oblasti cien sú riziká pre rok 2012 vybilancované – v ďalších rokoch prevládajú prevažne prorastové riziká. Riziko smerom nahor predstavuje najmä výmenný kurz, zahraničná inflácia a cena ropy. Z domácej stránky sa javí smerom nahor riziko vyplývajúce z pripravovanej konsolidácie verejných financií, ktoré by sa mohlo materializovať cez vyššie nepriame dane. Celkovo vplyv vyššie uvedených rizík by mohol byť čiastočne tlmený nižším ako predpokladaným zahraničným dopytom. Zároveň by som rád využil túto príležitosť na zdôraznenie faktu, že slovenské banky sú dlhodobo stabilné a bankový sektor je odolný, pričom disponuje dostatočným kapitálom a netrpí nedostatkom likvidity. Ako iste viete, Európska centrálna banka na svojom poslednom rokovaní minulý týždeň opätovne schválila ďalšie trojmesačné refinančné operácie do konca roka 2012 pri fixnej sadzbe a plnom uspokojovaní dopytu. Obavy občanov o vklady v bankách sú neopodstatnené, keďže tieto sú navyše chránené fondom ochrany vkladov. Nevidím preto dôvod na zneisťovanie občanov na Slovensku. Ďakujem pekne.

Petra Pauerová, hovorkyňa Národnej banky Slovenska

Ďakujem veľmi pekne pánovi guvernérovi. Ja by som vás ešte poprosila pred prezentáciou pani generálnej riaditeľky o embargo na informácie do konca tlačovej konferencie a poprosím pani generálnu riaditeľku o slovo.

Renáta Konečná, generálna riaditeľka odboru menovej politiky

Ďakujem pekne. Takže vážené dámy a páni, tak ako tradične dovoľte, aby som doplnila pána guvernéra touto krátkou prezentáciou. Z hľadiska zhrnutia toho, čo sme mali k dispozícii a na čom je naša predikcia založená – robili sme ju v priebehu mája, v prvej polovici mája. Robili sme ju spolu s ostatnými centrálnymi bankami eurozóny, máme ju teda založenú na rovnakých technických predpokladoch s dátumom uzávierky 15. mája. Zároveň, a čo je dôležité, naša predikcia, tak ako aj doteraz, zatiaľ nebol dôvod meniť tento predpoklad, bola založená na postupnej stabilizácii finančných trhov s následným oživovaním globálneho dopytu. Zároveň, keď sme ju vypracovávali v období začiatkom mája – koncom apríla, situácia na finančných trhoch bola stabilizovaná aj pod vplyvom aktivít Európskej centrálnej banky. Zároveň indikátory – predovšetkým naše, ale aj v zahraničí, poukazovali na mierne pozitívny vývoj. Čo sme mali ďalej k dispozícii, bol rýchly odhad či už eurozóny a jednotlivých krajín, ale predovšetkým Slovenska. Po dátume uzávierky, potom, ako sme predikciu dokončili, zároveň vychádzajú nové údaje, predovšetkým sentimentu, ktoré poukazujú, alebo sa mierne zhoršujú, toto ale v podstate budem potom prezentovať a nachádza sa v rámci rizík. Čo sme mali k dispozícii z hľadiska vonkajšieho prostredia? Mali sme predovšetkým ceny ropy. Ceny ropy, tak, ako je to vidieť z týchto grafov – najnovšia predikcia je červená, ceny ropy sú na nižších úrovniach, ako sme ich mali v marci. Tu vidíte rozdiely v euro za barel, nie je to výrazne nižšie, je to

zhruba o euro za barel. Medziročné dynamiky – jednak, očakáva sa, že sa bude spomaľovať, ale na druhej strane tie medziročné dynamiky sú nižšie na konci roka 2012, na začiatku roka 2013. Tento predpoklad ovplyvnil potom, samozrejme, vývoj cenový na Slovensku, ale aj v eurozóne. Kurz je slabší, ako bol v marci, ceny ropy sú miernejšie, či už z hľadiska úrovni alebo medziročných dynamík. Neenergetické komodity – rozdiel oproti marcu, majú mierny rast, ale ten rast je nižší, ako sme mali v marci. Ďalej, čo sme mali k dispozícii, bol zahraničný dopyt - mali sme k dispozícii predikciu eurozóny. Vidíte na rok 2012, júnová predikcia – v podstate koridor a interval zostal na rovnakej úrovni, ako bol v marci. Pre rok 2013 sa koridor zúžil a došlo iba k miernemu posunu smerom nadol stredu intervalu, ale je to de facto, dalo by sa povedať, žiadna výrazná zmena. Čo sa týka zahraničného dopytu, ktorý vyplýva z odhadu dopytu našich najväčších obchodných partnerov po našej produkcii, vidíte, že ten dopyt, ktorý máme k dispozícii aj z tých informácií, ako odhadovali naše partnerské centrálné banky svoj domáci dopyt po našej produkcii, vidíte, že je v strednodobom horizonte rastúci a je len veľmi mierne pomalší v porovnaní s tým, čo sme mali v marci. Tento rozdiel je však zanedbateľný a nijakým výraznejším spôsobom neovplyvnil našu júnovú predikciu. Ďalej, čo sme mali k dispozícii, bol cenový vývoj v zahraničí, to znamená ten, ktorý by mal ovplyvniť našu dovezenú infláciu. Predikcia eurosystému je v porovnaní s marcom – zúžený koridor, stred intervalu nezmenený, takisto je zúžený koridor na rok 2013, ale tie zmeny nie sú podstatné a nie sú významné. Čo sme mali potom v podstate aké informácie z hľadiska bank lending survey, je mierne uvoľnenie úverových štandardov. Čiže sami vidíte, že z toho externého prostredia v podstate tie informácie, ktoré sme mali k dispozícii v čase tvorby predikcie, sú skôr optimistické. Čo sa týka našej domácej ekonomiky - s čím sme pracovali? V prvom rade je to zverejnený rýchly odhad HDP, ktorý bol zverejnený 16. mája. Nemali sme k dispozícii štruktúru, ktorá bola zverejnená začiatkom júna, ale z jednotlivých mesačných indikátorov sme vedeli zhruba odhadnúť, čo ťahalo rast nášho HDP v prvom kvartáli. Bol to jednoznačne čistý export s tým, že vývoj v prvom kvartáli bol rýchlejší, ako sme čakali práve z tohto dôvodu. A tu je práve ten faktor, ktorý ovplyvnil náš pohľad na tento rok z hľadiska najnovšej júnovej predikcie. Ďalej priemyselná produkcia, samozrejme, tak, ako išiel export, vyvíjala sa veľmi priaznivo. Rýchlejšie rástli ceny, ako sme čakali. Dôvod – lieky a ceny potravín, čo sa zase premietlo do našich očakávaní na tento rok. S rýchlejším rastom HDP išla ruka v ruke aj rýchlejšia zamestnanosť, ktorá takisto sa prejavila v našich odhadoch na celý tento rok. Takže, ak sme si zobrali do úvahy, čo sme mali k dispozícii z vonkajšieho prostredia, čo sme mali k dispozícii z vnútorného prostredia, jednoznačne je možno konštatovať, že nebolo treba zásadnejším spôsobom meniť naše očakávania v porovnaní s tým, čo sme mali v marci, v horizonte prognózy. Jediné zmeny, ktoré boli uskutočnené, boli pre rok 2012 a súviseli s vývojom v domácej časti ekonomiky. Zároveň teda došlo aj k zlepšeniu predikcie na trhu práce. A tu sú čísla: Keď si zoberieme hrubý domáci produkt, naša predikcia na tento rok je 2,5 %, na roky 2013 a 2014 sa hýbeme rovnako, ako to bolo v marci. Videli ste zo zahraničného dopytu, nemali sme dôvod ani impulzy meniť tieto očakávania. Inflácia – aktuálny rýchlejší vývoj sa premietol do vyšších očakávaní pre tento rok, ale zároveň nižšie ceny ropy, nižšia

dynamika neenergetických surovín sa potom premietli do jej vývoja v strednodobom horizonte, ale tie zmeny nie sú výrazné. Čo sa týka zamestnanosti, priaznivejší vývoj, ktorý sme mali k dispozícii za tento rok, sa premietol do odhadu na rok 2012, v strednodobom horizonte zmeny nie sú podstatné, nakoľko sme nemali informácie zo zahraničia a tým pádom sme nemenili ani vývoj ekonomiky. Tým, ako ide čistý export priaznivo, tak toto sa prejavilo vo vyššom a lepšom vývoji obchodnej bilancie, čo sa potom prejavilo, samozrejme, aj v bežnom účte, ktorý sme revidovali smerom nahor v roku 2012 a takisto aj z hľadiska efektu roku 2012 aj v ďalších rokoch. Čiže z tohto vyplýva – najväčšie zmeny boli uskutočnené v roku 2012 na základe informácií aktuálneho vývoja, strednodobý horizont v podstate zostal nezmenený. A tu prichádzam v podstate k porovnaniu našich predikcií s inými inštitúciami. My, dalo by sa povedať, od decembra držíme našu predikciu viac-menej nezmenenú. Boli tam isté menšie výkyvy, ktoré súviseli s tým, ako sme dostali informácie o vývoji technických predpokladov. Ale, keď si všimnete, v decembri sme boli nad 2 %, v marci takisto a teraz v júni rovnako. Čiže, nám sa podarilo túto predikciu udržať a s tým, ako prichádzajú aktuálne údaje, tak je vidieť, že ostatné inštitúcie sa k tejto našej predikcii približujú. Samozrejme, s tým, ako plynie čas, a ako vidíme vývoj niektorých ukazovateľov a takisto, ako sme to identifikovali aj v marci, každá predikcia má svoje riziká. Zatiaľ čo pozorujeme vývoj indikátorov sentimentu v poslednom období, či už za eurozónu alebo za Nemecko, tieto indikátory sa začínajú spomaľovať, začínajú klesať. Zatiaľ sa to Slovenska nedotýka. Naš indikátor sentimentu, či už celkový alebo v priemysle, je v zásade stabilný a rastie nám výrazným tempom priemyselná produkcia. Samozrejme, v ďalšom období bude závisieť, ako indikátory dôvery našich obchodných partnerov sa budú hýbať ďalej a to by sa potom s istým časovým posunom mohlo premietnuť aj v našej ekonomike a toto predstavuje riziko. Tak ako v predchádzajúcich predikciách vidíme riziko pri reálnej ekonomike smerom nadol. Jednak je to vývoj v rámci eurozóny, v rámci stabilizácie alebo prehlbovania dlhovej krízy, jednak je to fiškálna konsolidácia, ktorá ale nebola zapracovaná – a práve preto je to riziko – nebola zapracovaná do našej predikcie. Dôvod je ten, ako spomínal pán guvernér – nie sú schválené všetky opatrenia a nie sú kvantifikované. Predpokladáme, že toto budeme vedieť, aspoň dúfame, v našej septembrovej predikcii, ktorá by tieto opatrenia mohla zohľadniť a tým pádom by mierne sme mohli revidovať vývoj našej ekonomiky. Ale všetko bude závisieť od toho, aké opatrenia a v akom rozsahu budú schválené. Čo sa týka inflácie, riziká pre tento rok sú vybilancované, v ďalších rokoch ich vidíme skôr prorastové. Jednak je to zahraničná inflácia, potom je to výmenný kurz a samozrejme aj ceny ropy. A potom sú to aj možné opatrenia, ktoré ak budú prijímané na strane nepriamych daní, tak by sa v inflácii mohli prejavovať. Tým ďakujem za pozornosť.

Martin Šanta, Reuters

Ak kolegovia nemajú otázky k domácej ekonomike, ja by som sa rád opýtal na ECB a eurozónu. Vy ste sám povedal, že ste ponechali úrokové sadzby nezmenené tento mesiac. Pán prezident Draghi povedal, že diskusia sa uberala už smerom aj k možnému znižovaniu sadzieb. Ja viem, že vy ste nikdy,

ako je tam tá klauzula never precommitted on rates - ja by som sa rád opýtal, ako vy vnímate nastavenie sadzieb v súčasnom prostredí v situácii ekonomiky a eurozóny a prípadne, či si napríklad viete predstaviť zníženie deposit rate na nulu z 0,25, ako to napríklad naznačil váš kolega Evald Nowotny v piatok. Ďakujem veľmi pekne.

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Ďakujem pekne za otázku. V prvej časti odpovedi by som rád zdôraznil, že prostredie, v ktorom momentálne robíme menovú politiku, sa vyznačuje nefunkčným medzibankovým trhom. Je to dosť dôležité zdôrazniť a ďalšia časť finančného trhu je veľmi fragmentovaná. Dôsledkom je, že v niektorých častiach je veľký prebytok likvidity, v iných častiach je nedostatok likvidity, ale nedochádza k prirodzenému presunu likvidných prostriedkov z oblastí, kde je prebytok, do oblastí, kde je nedostatok. V tejto situácii sme vyhodnotili, že menová politika nie je schopná, nie je tým správnym nástrojom na riešenie a signál, ktorý by sme dali znížením sadzby na minulom zasadnutí minulý týždeň, by mal len veľmi limitovaný efekt. To bol dôvod, prečo v diskusii prevládol názor, že nie je práve teraz najvhodnejšia doba na takýto signál – bol by to viac kvantitatívny ako kvalitatívny signál. Pokiaľ ide o prípadnú nulovú sadzbu, samozrejme, viem si predstaviť aj takúto sadzbu, nemám s tým žiaden problém.

Linda Nagyová, Slovenský rozhlas

Dobrý deň, ste spomínali, že tie opatrenia na príjmovej stránke by mohli byť rizikom z dlhodobého pohľadu v rámci udržateľnosti. Keby ste to mohli trochu konkretizovať.

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Opatrenia v rámci konsolidácie?

Linda Nagyová, Slovenský rozhlas

Áno.

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Z dlhodobého pohľadu hlavne to riziko tam vidíme, že takéto opatrenia sa časom jednoducho vyčerpajú. To sú opatrenia, ktorých trvanlivosť je naozaj krátko-, prípadne strednodobá. Nie je možné tie efekty týchto opatrení očakávať v dlhodobom horizonte. Je to veľmi jednoduché, čo za tým vidíme. Je to len tento efekt. Keď znížim nejakú daň, pardon, zvýšim nejakú daň na príjmovej stránke, viem niečo vybrať, ale efekt toho sa do budúca oslabuje. Nemôžem rátať, že rovnaká výška výberov bude pokračovať päť, desať rokov. Jednak z toho dôvodu, že aj druhá strana vie prijímať opatrenia, čiže vedieť si zdaniteľné subjekty pripraviť opatrenia, ktorými optimalizujú – to je tuším také slovo, ktoré sa zvykne používať – svoje účtovníctvo. Potom, vieme dobre, že naša ekonomika je veľmi otvorená, čiže

nie je problém využiť na túto optimalizáciu aj zahraničné partnerské, materské a iné subjekty. A potom ešte jeden fakt tam zohráva, samozrejme, úlohu, že pokiaľ ide o rast ako taký, on potrebuje zdroje a tieto zdroje keď neprídu, tak nebudú generované v dostatočnom množstve. O čom hovorím, že to generovanie dostatočného množstva nebolo dostatočné, tak bude menší rast a keď je menší rast, tak aj výnosy dokonca pri zachovaní tých ostatných podmienok, ktoré hovoríme, že nie sú zachovateľné dlhodobo, tak výnos je potom, samozrejme, menší.

Linda Nagyová, Slovenský rozhlas

A ešte jednu otázku by som mala ohľadom Grécka. Inštitút finančnej politiky už vyčíslil, čo by pre Slovensko znamenal odchod Grécka z eurozóny. Ako to vidíte vy? Aký by to malo na Slovensko dosah? Ďakujem.

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

My nekomentujeme iné inštitúcie a tým pádom ani Inštitút finančnej politiky, ani to, čo vyčíslujú, to, čo hovoria. Je to ich názor, odporučím - obráťte sa na Inštitút finančnej politiky, s radosťou vám asi vysvetlia svoje názory a stanoviská.

Linda Nagyová, Slovenský rozhlas

Teda - aký je váš pohľad na odchod Grécka z eurozóny? Na Slovensko aký by to malo dosah?

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Myslím, že je predčasné špekulovať o odchode Grécka z eurozóny. Grécko bude mať voľby sedemnásteho, do volieb sedemnásteho platí – nikto z Európskej únie si neželá odchod Grécka z eurozóny, alebo dokonca z Európskej únie. Všetky signály, či už sú to signály z Európskej centrálnej banky alebo z politických inštitúcií (Európska komisia, atď.), sú – my chceme, aby Grécko ďalej bolo členom klubu, samozrejme, za podmienok, že si bude plniť povinnosti a záväzky, ku ktorým sa zaviazalo.

Filip Minich, Slovenská televízia

Dobrý deň. Ja by som sa chcel spýtať – už sú známe čísla ohľadom bankového odvodu. Ako toto vy hodnotíte, toto opatrenie vlády?

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Pokiaľ ide o bankový odvod, tak Národná banka svoje stanovisko k bankovému odvodu prezentovala v pravý čas v rámci pripomienkového konania. Nevidíme dôvod, aby sme niečo zmenili na týchto stanoviskách, a zmyslom našich pripomienok bolo hlavne poukázať na potrebu udržať konkurencieschopnosť domáceho bankového sektora v kontexte celkovej situácie v eurozóne na

prvom mieste. A na druhom mieste takisto bolo našim záujmom, aby neklesla dostupnosť financovania firiem a domácností v prípade negatívneho hospodárskeho rastu. Ďalej sme tiež uplatnili pripomienky, ktorých cieľom bolo nejakým spôsobom zmierniť dopady, dopady na inštitúcie, ktoré nedosahujú zisk a zároveň sú podrobené tomuto odvodu. Čiže toto sú také hlavné pripomienky. A na strane použitia odvodu ešte sme toho názoru, že prostriedky získané z mimoriadneho odvodu by mali byť účelovo viazané na náklady spojené s riešením finančných kríz v bankovom sektore a na ochranu stability bankového sektora.

Martin Šanta, Reuters

Ďakujem. Rád by som sa potom ešte opýtal, ako sa vy pozeráte na možnosť znovunaštartovania alebo znovuo tvorenia SMP, prípadne možnosti ďalšej trojročnej LTRO v návaznosti na to, akú situáciu zažívame momentálne, čo sa deje v Španielsku, nervozita na trhu aj kvôli Grékom. Aký je váš pohľad na takúto možnosť, prípadne, ako vy to vnímate? Ďakujem pekne.

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Platí to, čo povedal kolega, nehovoríme dopredu, nešpekulujeme. Momentálne platí - SMP je nástroj, ktorý už niekoľko mesiacov nie je využívaný. A o treťom nejakom LTRO trojročnom alebo inom dlhodobom nediskutujeme.

Sean Carney, Dow Jones

Dobrý den. Ještě k Španělsku - po jejich žádosti o pomoc finanční - nemyslíte, že je to možný, že bude nějaký domino, že další země eurozóny budou taky žádat o pomoc – to je první otázka. Další – jaký názor máte, pane Makúch, na ty návrhy na bankovní unii – banking union v eurozóně. Myslíte, že je to třeba? Pokud ano, jaké kroky jsou nutné k jeho realizaci? A poslední dotaz, jestli myslíte, že ty dluhopisy eurozóny jsou nutné. Děkuju.

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Dobre. Pokiaľ ide nejaký domino efekt, myslím, že nič nového sa tu nedeje. O tom, že problémy sú v Španielsku, že sú štrukturálne, že vyplývajú zo zle nastavených ekonomických parametrov, z veľmi vysokej nezamestnanosti a pod., hovoríme o tom už možno pomaly desať rokov. Čiže nič nového tu nie je, čiže nevidím dôvod na nejaký domino efekt. Pokiaľ ide o ďalšie krajiny, ktoré by mohli požiadať, samozrejme, Cyprus je pripravený, nakoniec to už aj zverejnil. Ale nesúvisí to so Španielskom, je to dopad gréckych problémov na cyperské banky, kde sú veľmi úzke vzťahy. Čiže vyplýva to skôr z toho, z tohto dôvodu. Pokiaľ ide o rozhodnutia – španielski politici, takisto aj európski politici konajú nezávisle, nie na pokyn Európskej centrálnej banky alebo centrálnych bánk. Sú to ich rozhodnutia, ich zodpovednosť. My skôr niekedy zvykneme hovoriť, že by mohli konať akčnejšie, akcieschopnejšie – to je jediné, čo k tomu môžem dodať. Pokiaľ o európsku bankovú úniu,

zatiaľ je to veľmi, veľmi všeobecný, veľmi strohý politický nejaký návrh, o ktorom sa nič hlbšie zatiaľ nehovorilo, nerokovalo. Čiže neviem zodpovedať vaše otázky a opäť možno že by bolo lepšie otázku tvorcom tohto návrhu dať. Možno budeme múdrejší po najbližšom samite, kde sa má niečo konkrétnejšie k tomuto návrhu hovoriť. Osobne si myslím, že je možné riešiť niektoré veci aj prostredníctvom European Banking Authority, ktorá je tu, je otázka posilnenia jej funkcií. Ale hovorím, neviem sa k tomu vyjadriť bližšie, pretože neviem, čo sa vlastne tým myslí. Či to, čo som teraz povedal, je vôbec reálne, aký rozsah má byť vôbec tej únie, čo to vlastne znamená. Čiže príliš veľa neznámych je zatiaľ, nevyzvedaných vecí. Je to dobrý návrh, ktorý podporujeme v tom ideovom zámere, ale nepoznáme ho bližšie, čiže nevieme ho komentovať.

Martin Šanta, Reuters

Čiže z vášho pohľadu, čo sa musí udiť, alebo čo sa musí stať v eurozóne na to, aby sa tieto problémy vyriešili? Alebo čo sa očakáva od tých európskych lídrov z pohľadu vášho a ECB, čo musí byť na stole, aby sa táto kríza začala posúvať smerom k vyriešeniu?

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Žiaden zázračný prútik a čarovný recept tu, samozrejme, nevytiahnem. Problémy sú dlhodobé, sú identifikované. Určite je veľmi dôležité to, čo sa začína diať, hovorím možno by sa to mohlo diať trošku väčším tempom, a to je väčšia integrácia Európy, väčšia integrácia hlavne v zmysle fiškálnej únie aj teraz spomínanej bankovej únie, ktorú Európska centrálna banka ako nápad privítala, ale bližšie ju hodnotiť nevie. Určite väčšia akcieschopnosť orgánov, ktoré sú zodpovedné či už na národnej alebo na európskej úrovni za prijímanie týchto rozhodnutí. Takže často nám to oveľa dlhšie trvá v Európe ako v porovnateľných ekonomikách - v Spojených štátoch a podobne. Čiže operatívnosť a akcieschopnosť na vyššej úrovni, ktorá je ale podmienená aj tým stupňom integrácie, o ktorom som hovoril.

Petra Pauerová, hovorkyňa Národnej banky Slovenska

Nech sa páči, ešte otázka? Ak už nemáme ďalšie otázky, ja vám veľmi pekne ďakujem, ruším embargo a prajem vám pekný deň. Dovidenia.

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Ďakujem pekne aj ja.